

UNIwersytet Warszawski

Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia
dr hab. Sławomir Żółtek, prof. ucz.

BID/JK/64/1/2022

Sekretariat BPKA data rejestracji 2022 -02- 07 Nr z rejestru przesyłań wpływających.....299 Liczba załączników.....1 Data wpływu dotyczy ePUAP.....
--

Warszawa, 3 lutego 2022 r.

Szanowna Pani

Sekretarz

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Sławomir Żółtek - Prorektor

w związku z pismem Polskiej Komisji Akredytacyjnej ZSI.410.71.2021 z dnia 23.12.2021 r. oraz pismem ZSI.410.71.2021 z dnia 17.01.2022 r., zawierającym zgodę na prolongatę terminu przedłożenia odpowiedzi na raport z wizytacji Zespołu Oceniającego PKA na kierunku *politologia*, w załączeniu przesyłam wspomnianą wyżej odpowiedź.

2 uprzejmie
Żółtek

UNIwersytet
Warszawski

Wydział Nauk Politycznych
i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytet Warszawski

Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych

Warszawa, 31 stycznia 2022 r.

Odpowiedź
na raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 18-19 listopada 2021r. na kierunku *politologia*
prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
o profilu ogólnoakademickim (studia stacjonarne i niestacjonarne)
na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytetu Warszawskiego

W odpowiedzi na pismo Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) z 23 grudnia 2021 r. dotyczące raportu z wizytacji przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA na kierunku *politologia* prowadzonym na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego (WNPiSM), władze wydziału wraz z zespołem przygotowującym Raport Samooceny pragną przedstawić uwagi oraz wyjaśnienia odnośnie do kwestii poruszonych we wspomnianym raporcie.

Pragniemy na ręce Przewodniczącego Zespołu Oceniającego złożyć podziękowania, a także wyrazić wdzięczność za przygotowanie wnikliwego, analitycznego dokumentu, który z pewnością przyczyni się do doskonalenia programu kształcenia na kierunku *politologia*. Cenimy sobie również konstruktywny przebieg wizytacji, kulturę organizacyjną i profesjonalizm wszystkich członków zespołu. Postrzegamy tę wizytację jako płaszczyznę zainicjowanego przez zespół dialogu, którego przedmiotem była dbałość o wysoką jakość kształcenia, dzielenie się refleksją na temat dobrych wzorców w tym zakresie, zaś przygotowany raport jako inspirację do twórczych debat nad programem i jakością kształcenia na naszym uniwersytecie.

Przedstawiony raport był przedmiotem głębokiej analizy pod kątem wszystkich ocenianych aspektów. Wyrażone opinie na temat poszczególnych kryteriów oceny są dla nas podstawą do dostrzeżenia nowych kierunków modyfikacji modelu kształcenia.

Podkreślić chcemy, że cieszy fakt, iż wszystkie kryteria zostały ocenione jako spełnione i nie sformułowano zaleceń. Jednak nie zauważono też dobrych praktyk. Pragniemy uwypuklić, że od lat warszawska *politologia* zajmuje satysfakcjonujące miejsca w rankingach międzynarodowych, a także jest pozytywnie oceniana przez niezależne instytucje prowadzące rankingi kierunków kształcenia w Polsce. Od lat zajmujemy pierwsze miejsce w rankingach prowadzonych przez Perspektywy i wcześniej przez Rzeczpospolitą.

W związku z tym, zaakcentować należy, że Uniwersytet Warszawski oraz Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych zajmuje znaczące miejsce na naukowej mapie kraju. Jako wiodąca jednostka prowadząca kierunek *politologia* jesteśmy organizatorem ważnych debat o charakterze naukowym i społecznym, co rzutuje na możliwości rozwoju kierunku i obecności w naukowej przestrzeni – polskiej i międzynarodowej.

WNPiSM cechują także liczne atuty na płaszczyźnie badawczej, organizacyjnej i dydaktycznej.

W zakresie działalności badawczej świadczy o nich wzrastająca co roku liczba publikacji, konferencji i wystąpień naszych wykładowców na różnych konferencjach i seminariach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Profesorowie, doktorzy habilitowani i doktorzy prowadzą nowatorskie badania, wyznaczając niejednokrotnie nowe tendencje i kreśląc nowe pola badawcze. Rozwija się współpraca badawcza z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Pracownicy naukowcy realizują projekty w ramach kilkudziesięciu grantów badawczych krajowych i międzynarodowych, m. in. Narodowego Centrum Nauki i Horyzont 2020, np. [REDACTED] *Local Government and the Changing Urban-Rural Interplay (LoGov)*, [REDACTED] *Sądownictwo konstytucyjne w państwach poradzieckich: między wzorcem państwa prawnego a jego lokalną aplikacją*, NCN/OPUS 12, 2016/23/B/HS5/03648, 24/8/2017-23/1/2020.

Wyrazem potencjału organizacyjnego i dydaktycznego jest współpraca ze środowiskiem zewnętrznym poprzez aktywność Rady Interesariuszy (wcześniej Rady Konsultacyjnej), której członkami są uznane w przestrzeni publicznej postaci ze świata administracji publicznej, mediów i sektora przedsiębiorstw. Ich wpływ na jakość kształcenia na kierunku *politologia* należy określić jako realny, odzwierciedlający się nie tylko poprzez stały kontakt, ale również poprzez opiniowanie i postulowanie zmian programowych, współpracę ze studentami (staże, praktyki) i prowadzenie zajęć dla studentów – regularnych i nieregularnych. Uznajemy zatem współpracę z interesariuszami zewnętrznymi jako **dobrą praktykę**, ze względu na jej jakość i nowatorskie formy od blisko 10 lat.

W związku z powyższym mamy przekonanie, że Certyfikat Doskonałości Kształcenia w kategorii *Partner dla rozwoju* – doskonałość we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, odzwierciedlałby osiągnięcia naszego kierunku w tym zakresie. Pozwalamy sobie przedstawić stosowną argumentację.

- 1) W zakresie kryterium 6. *Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jego wpływ na rozwój kierunku.*

Od 2012 roku prowadzimy systematyczną i systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, której podstawą jest konstruktywne i twórcze współdziałanie naszych środowisk. Przedstawiciele Rady Interesariuszy czynnie i efektywnie uczestniczą w ewaluacji programu kształcenia zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów, udowadniając kompatybilność programu kształcenia z wymogami nowoczesnego rynku pracy. Współpraca jest sformalizowana co do jej zakresu i charakteru, o czym świadczą podpisane umowy. Ich przykładami są umowa z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych czy Komendą Główną Policji. Od 2020 roku za koordynację całościowej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi odpowiada członek kolegium dziekańskiego – Prodziekan ds. rozwoju.

W odpowiedzi na zgłaszane postulaty interesariuszy wprowadzono modyfikacje w szeregu realizowanych przedmiotach. Dotyczy to m.in. przedmiotu *Samorząd terytorialny* (wzbogacenie treści kształcenia o pragmatykę samorządu i dostęp do informacji publicznej). Podobnie rzecz się ma z przedmiotem *Podstawy marketingu* (wzbogacenie treści kształcenia o nowe narzędzia i techniki badań marketingowych, związane z wykorzystaniem Internetu). Natomiast w przedmiotach *Zarządzanie projektami* i *Politologia organizacji* zmiany odnoszą się do literatury przedmiotu, wzbogacania treści programowych i metod realizacji zajęć (wprowadzenie projektów grupowych, jako instrumentu aktywizacji studentów i rozwoju ich kreatywności).

Rezultatem konsultacji ze środowiskami medialnymi jest wprowadzenie przedmiotu *Media w polityce*, który początkowo realizowany był w formie przedmiotu fakultatywnego (ogólnouniwersyteckiego – OGUN). Aktualnie jest to przedmiot obowiązkowy, w ramach specjalizacji *Marketing polityczny*. Na skutek postulatu współpracujących z naszym kierunkiem przedstawicieli świata dyplomacji wprowadzono – jako obowiązkowy – przedmiot *Savoir vivre w polityce*, również będący wcześniej przedmiotem ogólnouniwersyteckim. Należy uznać, że praktyka ta ma charakter uniwersalny i jest możliwa do przenoszenia do rozwiązań stosowanych w innych uczelniach.

W ramach zajęć nieregularnych organizowane są warsztaty z politykami (posłami, senatorami, europarlamentarzystami), przedstawicielami samorządu terytorialnego i dziennikarzami (studenci otrzymali certyfikaty udziału w tych zajęciach), np. warsztat *Mechanizmy funkcjonowania Parlamentu Europejskiego*.

Wyrazem dynamicznej i skutecznej współpracy z otoczeniem są wizyty studyjne w instytucjach publicznych, np. w Sejmie RP.

Studenci regularnie otrzymują informacje o możliwości odbywania staży i praktyk w instytucjach, które reprezentują członkowie Rady Interesariuszy. Dotyczyło to na przykład

Centrum Szkolenia Sił Połączonych NATO w Bydgoszczy oraz Instytutu Badań Rynkowych i Społecznych (IBRIS).

Ważnym elementem współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest stała i zinstytucjonalizowana współpraca ze szkołami średnimi, np. umowa z I LO im. H. Sienkiewicza w Płońsku z 2016 roku i I LO w Gorzowie Wielkopolskim im. T. Kościuszki z roku 2019. Wykładowcy uniwersyteccy prowadzą wykłady dla uczniów także innych szkół, m.in. z Łomży i Warszawy. Kontakty ze szkołami i uczniami przejawiają się również w organizacji wydarzeń edukacyjnych takich jak „WNPiSM uczy WoS-u nocą” i „Tour de WoS”.

Istotnym przykładem współpracy ze środowiskiem oświatowym były Szkoły Letnie dla nauczycieli *Wiedzy o społeczeństwie*, organizowane wspólnie z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli w latach 2017-2018.

Efektem kooperacji ze środowiskiem szkolnym jest również podręcznik do *Wiedzy o społeczeństwie* dla klasy VIII szkoły podstawowej napisany przez grupę pracowników Wydziału i wydany w 2021 roku.

Zasady współpracy z otoczeniem zewnętrznym cechują jasne, zaakceptowane przez obie strony reguły, których podstawą jest odpowiedzialność partnerów za podjętą współpracę. Spełniają one więc kryteria pożądaną w przestrzeni publicznej etyczności.

Opinie o programie przesłali np. Wójt Gminy Węgierska Górka [REDAKTED] Zastępca Burmistrza Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy [REDAKTED]

- 2) W zakresie kryterium 1. *Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.*

Monitorując kształt programowy studiów na kierunku *politologia* oraz uwzględniając postulaty działającej wówczas Rady Konsultacyjnej, wprowadzono w roku 2016 specjalizację *Infobrokering polityczny*. Była ona odpowiedzią zarówno na potrzeby studentów, jak i postulaty interesariuszy zewnętrznych. Wprowadzenie tej specjalizacji jest spektakularnym dowodem na elastyczne i nowatorskie podejście władz Wydziału do koncepcji i celów

kształcenia oraz wymogów rynku pracy. Potrzeba utworzenia tej specjalizacji wynikała zarówno z konsultacji ze studentami oraz analizy ich ankiet, jak i postulatów i ocen realizowanego programu przedstawianych przez interesariuszy. Od roku 2020 studenckie ankiety ewaluacyjne realizowane są on-line poprzez USOS, co znacznie ułatwia ich wypełnienie, podnosi responsywność i zwiększa anonimowość. W roku 2020 powołany został na Wydziale Pełnomocnik Kierownika Jednostki Dydaktycznej ds. Ankiet Ewaluacyjnych.

Wprowadzenie do programu specjalizacji *Infobrokering polityczny* i koncepcji kształcenia spotkało się z daleko idącą aprobatą instytucji zewnętrznych, czego dowodem jest otrzymany w roku 2017 Laur Innowacyjności w ramach konkursu *Studia z przyszłością*.

Zasadą obowiązującą na WN PiSM jest konsultowanie planowanych zmian programowych ze środowiskiem interesariuszy zewnętrznych. Dyskusja na ten temat i formułowanie wniosków odbywa się podczas posiedzeń Rady Interesariuszy.

- 3) W zakresie kryterium 2. *Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.*

Podkreślając związek Kryterium 2. z systemową współpracą z otoczeniem społeczno – gospodarczym, zaakcentować trzeba, że treści programowe na kierunku *politologia*, jako na kierunku ogólnoakademickim, nie obejmują obowiązkowych praktyk, jednakże w celu zapewnienia skutecznego wpływu interesariuszy na organizację procesu nauczania i uczenia się, umożliwia się realizację praktyk zawodowych w ramach zróżnicowanej współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Przykładami tej inicjatywy są praktyki w Kancelariach Sejmu i Senatu, w ośrodkach badań opinii publicznej współpracujących z Wydziałem oraz instytucjach samorządowych.

W ramach Wydziału funkcjonuje trzech Pełnomocników Rektora UW ds. studenckich praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na postulat upracticznienia oraz udoskonalenia metod ksztalcenia na kierunku, powstala w roku akademickim 2016/2017 Pracownia Kreatywnego Myslenia, kierowana przez [REDAKTOWANO] jest inspirowanie studentow do samodzielnego i kreatywnego myslenia, a zatem wzbogacania szerokiego wachlarza kompetencji miakkich.

Dzialania te maja charakter innowacyjny, mozliwe sa tez do zaimplementowania w innych ośrodkach akademickich.

- 4) W zakresie kryterium 4. *Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.*

Przejawem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do kryterium 4, jest organizacyjna i naukowa aktywność pracowników w instytucjach publicznych. Wnoszą oni rzeczowy, merytoryczny wkład w ich funkcjonowanie, są autorami ekspertyz oraz strategii rozwojowych tych instytucji. Jako przykład można wskazać członkostwo w zespołach powoływanych przez Ministra Edukacji i Nauki (np. zespole ds. oceny czasopism), zespołach strategii rozwoju samorządu (np. miasta Zielonka) czy Radzie Programowej CBOS. Pracownicy pełnią też szereg odpowiedzialnych funkcji w administracji rządowej i samorządowej (m.in. w randze ministrów, sekretarzy i podsekretarzy stanu, ekspertów NCBiR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój).

Pracownicy Wydziału są członkami w kolegiach redakcyjnych czasopism polskich i zagranicznych, wydawanych przez inne ośrodki naukowe, np. Parliamentary Studies (Litwa), Studies and Analyses of Political Science (KUL), Central European Journal of Politics.

Ponadto, w Radzie Naukowej wydawanych przez WNPiSM Studiów Politologicznych, kierowanych przez Dziekana Wydziału [REDAKTOWANO] zasiadają przedstawiciele znaczących, zagranicznych ośrodków uniwersyteckich, np. Jan Zielonka (University Oxford).

Badacze z WNPiSM zasiadają w gremiach kierowniczych naukowych organizacji międzynarodowych, np. International Political Science Association (IPSA).

Uwzględniając specyfikę kształcenia zdalnego, władze Wydziału zapewniły pracownikom szereg szkoleń mających na celu doskonalenie profesjonalnych umiejętności. Szkolenia obejmowały m.in.: Kurs *Google Meet i Classroom w praktyce* (2020), Seminarium *Program COST - Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań*, Szkolenie z zakresu ochrony informacji i przetwarzania danych osobowych (2020), Szkolenie *Jednolity System Antyplagiatowy - Jak interpretować wynik otrzymany po API?*, *Student ze spektrum autyzmu – potrzeby, potencjał i możliwości wsparcia* (2020), *Stres i emocje – jak nimi zarządzać w sytuacji zmiany i pracy zdalnej?* (2020).

Pracownicy podnoszą swoje kompetencje również w zakresie tematyki równościowej – obowiązkowe szkolenia dla wszystkich pracowników badawczo-dydaktycznych, dydaktycznych i administracyjnych.

Umiejętności cyfrowe, metodyczne i psychologiczne zdobyte w tych specyficznych, pandemicznych okolicznościach stały się trwałym elementem wpływu na doskonalenie jakości kształcenia na naszym kierunku.

- 5) W zakresie kryterium 10. *Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.*

Jako dobrą praktykę świadczącą o doskonałości kształcenia uznajemy udział interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w systematycznej ocenie programu studiów. Informacje zwrotne od studentów dotyczące ich oceny i satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się oraz informacje zwrotne od nauczycieli akademickich otrzymuje się poprzez ankiety prowadzone przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia oraz hospitacje zajęć, w przypadku których, obowiązuje wydana w 2020 roku Instrukcja Kierownika Jednostki Dydaktycznej w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych. Stanowi to podstawę do analizy programów, z udziałem interesariuszy zewnętrznych, samorządu studenckiego i wykładowców. Synergia działań trzech wymienionych podmiotów

stwarza możliwości wykorzystania innowacyjnych mechanizmów monitorowania jakości kształcenia na kierunku *politologia*.

Podsumowując, pragniemy wyrazić przekonanie, że realizacja wyżej wymienionych aspektów naszej działalności spełnia kryteria dobrych praktyk, które mogą być implementowane do innych środowisk akademickich. Praktyki te charakteryzują reguły dobrej i odpowiedzialnej współpracy, ponadto cechuje je ciągły i trwały wpływ na koncepcję i jakość kształcenia. Praktyki te są ugruntowane i będąc efektem długotrwałych doświadczeń cechują się swoistą uniwersalnością. Certyfikat Doskonałości Kształcenia w kategorii *Partner dla rozwoju* byłby odzwierciedleniem tego stanu rzeczy.

Z satysfakcją przyjęliśmy podkreślenie w raporcie osiągnięć w różnych wymiarach oraz fakt, iż wszystkie oceniane kryteria zostały uznane za spełnione. Zapoznaliśmy się z oceną i interpretacją naszej działalności. Będzie ona służyła doskonaleniu jakości naszej pracy.

Dziekan
Wydziału Nauk Politycznych
i Studiów Międzynarodowych UW
-1-